

Lékaře vyděsilo 832 hodin přesčasů. Dialog, nebo výpověď. Lékaři dali vládě ultimátum

- CZ24 News | 5. září 2023

ČESKO: Čtyři tisíce lékařů jsou ochotni dát od 1. prosince výpověď, nebo přestat brát přesčasové služby navíc. Protestují tak proti snaze vlády protlačit novelu zákoníku práce, která má směny nad rámec běžné pracovní doby přechodně uzákonit. Děje se tak i teď, ale nelegálně. Lékaři odmítají, aby se z toho stala norma.

Pokud svoje ultimátum naplní, může to omezit dostupnost péče. Vina by podle nich byla na politicích, kteří problém roky přehlíží. Novelu má po Senátu příští týden znovu projednat Sněmovna. Pokud ji schválí, požádá Česká lékařská komora o zásah prezidenta republiky i Ústavní soud.

„Pokud by došlo ke schválení zákona, tak už nám legislativně nezbývá nic jiného než se obrátit na prezidenta. Zvažujeme také, že bychom se obrátili na Ústavní soud, protože je zde diskriminace určité skupiny obyvatel. Proč by lékaři a lékařky neměli mít stejná práva jako ostatní pracující?“ řekl Právu prezident ČLK Milan Kubek.

V krajním případě se chtějí dovolat zastání u evropského Soudního dvora. Podle nich je návrh v rozporu s evropskou směrnicí. To už dříve ministr práce Marian Jurečka rozporoval.

Lékaři si jsou vědomi, že za tři měsíce nelze situaci vyřešit, žádají alespoň garanci, že se další přesčasy neuzákoní. K návrhu neměli možnost se vyjádřit. Chtějí také jednat o změnách systému s tím, že nezůstane jen u slibů, jak tomu bylo dříve.

„Lékaři jsou jenom lidi. Na prvním místě je pro nás bezpečí pacientů. Pokud ale nedostaneme podmínky, které nám umožní setrvat v tomto systému dalších 20 až 30 let, tak tomu dobrovolně říkáme ne,“ uvedl předseda Sekce mladých lékařů ČLK Jan Přáda. Iniciativu koordinují i s odbory. Politiky vyzývají k debatě, mnoho času ale není.

Ministr zdravotnictví Vlastimil Válek prostřednictvím svého mluvčího Ondřeje Jakoba Právu vzkázal, že „se jednání nebrání“.

Bez přesčasu 38 tisíc hrubého

Politici, kteří pozměňovací návrh předložili, ho hájili s tím, že jinak se systém zdravotní péče zhroutí. Z velké části je totiž založen na přesčasové práci. Ani novela ale hrozbu nemusí odvrátit. Pokud by 4000 lékařů přestalo brát služby přes noc, o víkendech a svátcích, v prosinci by neměl kdo vykryt 2400 služeb, varuje komora. Pokud by to zůstalo na zbylých lékařích, mohlo by to vyvolat řetězovou reakci.

Lékaři chtějí zabránit legalizaci dalších přesčasů, nastavit dlouhodobě udržitelné pracovní podmínky, lepší finanční ohodnocení a zajistit větší kontrolu dodržování zákoníku práce.

Průzkum mezi 1450 lékaři a lékařkami ukázal, že jen 18 procentům se daří skloubit práci a rodinu. Dalších téměř 70 procent uvedlo, že zdravotnický systém považuje za nevyhovující.

Ačkoliv zákon povoluje měsíčně lékařům maximálně 35 hodin přesčasů, v průměru je to 77 hodin. Ministr Válek Právu řekl, že pokud má někdo pocit, že se v nemocnici, kde pracuje, zákoník porušuje, má to ohlásit.

Lékaři namítají, že jde o tolerovanou praxi a systém je drží v šachu. Ačkoliv v zákoně je řečeno, že jde o dobrovolnou dohodu mezi nemocnicí a lékařem, pokud by odmítli službu vzít, hrozí, že jim zaměstnavatel nevyjde vstříc ve vzdělávání, které mají povinné. Přesčasy si navíc lékaři navyšují příjmy. Kdyby zůstalo jen u základního platu, vydělá si podle komory absolvent lékařské fakulty 38 980 korun hrubého měsíčně, tedy asi 179 korun čistého na hodinu. Atestovaný lékař pak 50 510 hrubého.

I v těhotenství

Na uzákonění přesčasů podle lékařů doplatí i ženy, které otěhotní. Už teď jim zákon zakazuje přesčasy dávat, i tak se to děje. „Těhotné ženě se služby počítají do základu pro výši mateřské. Bez služeb je to almužna. Taky jsem to tak měla,“ napsala komoře k průzkumu Jana H.

„Určitě to nepůsobí dobře, když vás v noci ošetřuje lékařka s bříškem, která by sama měla odpočívat a pečovat o sebe. Ano, systém nás k tomu nutí. Pokud vám někdo nenapíše neschopenku nebo že máte rizikové těhotenství, tak prostě jedete, dokud můžete,“ dodala.

Na ženách přitom zdravotní systém v Česku stojí, mezi absolventy medicíny tvoří ženy 70 procent. Řešit situaci přes jednotlivé nemocnice podle lékařů nejde, je potřeba systémová změna. Zařízení s progresivním přístupem je podle Přády velmi málo a komora jim do organizace nemůže nijak vstupovat.

[ZDROJ](#)